

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **M. Z.**, narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátkou JUDr. Zdeňkou Rekovou
sídlem Komenského 23, 796 01 Prostějov

proti
žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**
sídlem Orlická 4/2020, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. S-VZP-16-01181664-D981,

takto:

- I. Rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. S-VZP-16-01181664-D981, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebnímu výměru č. 2141000733 ze dne 9. 7. 2010 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ či „platební výměr“), který byl vydán Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, Krajskou pobočkou pro Olomoucký kraj (dále jen „prvostupňový orgán“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 9. 7. 2010 byla žalobci na základě ust. § 18 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (dále jen „zákon o pojistném“) uložena povinnost zaplatit penále na pojistném ve výši 80 882 Kč. Proti tomuto výměru podal žalobce odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 8. 2010 zamítla. Žalobce téhož dne podal žalobu k Městskému soudu v Praze, který rozhodnutí žalované rozsudkem ze dne 16. 8. 2011, č. j. 10 Ad 26/2010-20 zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Kasační stížnost žalované proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. 3 Ads 10/2012 zamítl. Žalovaná v reakci na soudní rozhodnutí vydala dne 6. 6. 2012 nové rozhodnutí, kterým původně vyměřené penále snížila na částku 78 500 Kč. Žalobce pak u Městského soudu v Praze podal dne 17. 7. 2012 další žalobu, které soud rozsudkem ze dne 30. 3. 2016, č. j. 9 Ad 13/2012-23 vyhověl, rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Dne 23. 6. 2016 bylo žalobci doručeno další rozhodnutí, kterým mu byla uložena povinnost zaplatit penále ve výši 40 913 Kč (dále též „napadené rozhodnutí“).
3. Žalobce shledává napadené rozhodnutí žalované nezákonným a namítá, že téměř celý text odůvodnění rozhodnutí pouze rekapituluje dosavadní průběh věci. K meritu věci se však žalovaná v odůvodnění nijak konkrétně nevyjádřila, neozřejmila, jak dospěla k částce, kterou požaduje po žalobci. Pouze zmiňuje, že se jedná o penále za období od 14. 9. 2005 do 21. 8. 2008. Žalobce tak neměl možnost ověřit, zda je uvedená výše penále správná.
4. Dle žalobce odůvodnění rozhodnutí by mělo sloužit k tomu, aby orgán, který jej vydal, náležitým způsobem vyložil, jakými konkrétními údaji byl při svém rozhodování veden. V dané věci však odůvodnění tyto informace neobsahuje. Z tohoto důvodu žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Rovněž navrhuje, aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení.
5. Žalovaná se k žalobě ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřila.
6. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce s tím výslovně souhlasil a žalovaná se ve lhůtě stanovené soudem k výzvě ohledně možnosti rozhodnutí bez nařízení jednání nevyjádřila. (§ 51 s. ř. s.).
7. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
9. Jedinou námitkou žalobce je nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Podle § 76 odst. 1 písm. a) *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů odůvodnění.*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

10. Ze struktury napadeného rozhodnutí vyplývá, že jeho převážná část se věnuje toliko rekapitulaci dosavadního průběhu řízení jak před správním orgánem, tak před soudy. Samotnému meritů věci se žalovaná věnovala pouze v jediném, posledním odstavci. Z něj lze seznat, že platební výměr, jímž byla žalobci uložena povinnost zaplatit penále, se mění tak, že od celkové výše penále se odečítá částka 39 969 Kč za promlčené období od 24. 9. 2003 – 13. 9. 2005. Celkové penále tak bylo sníženo o tuto částku a penále za období 14. 9. 2005 – 21. 8. 2008 činí 40 913 Kč.
11. V návaznosti na výše uvedené shledává Městský soud v Praze vhodným odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 As 51/2007-68 uvedl: „Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné. Rozhodně nelze výši *pokuty* odůvodňovat splněním zákonných podmínek skutkové podstaty správního deliktu, tedy skutkových podstat správních deliktů uvedených ve výše označených zákonných ustanoveních. Splnění zákonných podmínek skutkové podstaty správního deliktu je totiž základním předpokladem pro vyvození sankční odpovědnosti, tedy předpokladem pro uložení sankce, ale nevypovídá nic o její výši.“
12. Soud si je vědom, že se ve výše citovaném případě jedná o rozhodování o správním deliktu, kdy v rámci správního uvážení je správní orgán povinen řádně odůvodnit, jak dospěl k výši uložené sankce, aby jeho rozhodnutí bylo přezkoumatelné, přičemž v případě uložení penále na pojistném na veřejné zdravotní pojištění správní uvážení aplikovat nelze.
13. Podle ust. § 18 odst. 1 zákona o pojistném účinného v době vydání prvostupňového rozhodnutí *nebylo-li pojistné nebo záloha na pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, je plátce pojistného povinen platit penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala*. Správní orgán se tak nemůže odchýlit od zákonného ustanovení a stanovit plátcí pojistného vyšší či nižší sazbu pro placení penále.
14. Dle soudu však sama skutečnost, že se zde správní uvážení co do částky penále neužije, nezabývá správní orgán povinnosti řádně odůvodnit výši penále a ozřejmit účastníku řízení, jak k výsledné částce dospěl (v jakém období eviduje nedoplatky na pojistném a v jaké výši a jaká sazba pro penále se v určitém období užije s ohledem na případné změny zákonné úpravy). Účastník řízení by měl mít vždy postaveno najisto, z jakých důvodů mu byla uložena povinnost platit penále a jak správní orgán k výsledné částce dospěl.
15. V daném případě napadené rozhodnutí obsahuje toliko výši penále, kterou je žalobce povinen uhradit za určité období. Nelze z něj však již zjistit, jak byla tato částka vypočítána.
16. Soud se zabýval i prvostupňovým rozhodnutím, tedy předmětným platebním výměrem, neboť je nutné prvostupňové i odvolací řízení posuzovat jako jeden celek. Ani z platebního výměru však není zřejmé, jak správní orgán dospěl k celkové výši penále. Obsahuje toliko konečnou částku, kterou byl žalobce povinen zaplatit s odkazem na § 18 zákona o pojistném. Dle soudu v rozhodnutí by nemělo absentovat podrobné vyčíslení penále za jednotlivá období. Pouhé uvedení výsledné částky je nedostatečné a z rozhodnutí nelze zjistit, zda bylo penále vyčísleno ve správné výši.
17. Soudu je ze správního spisu známo, jak správní orgán dospěl k výsledné částce, neboť je ve spisu obsažena listina *Vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění 24. 9. 2003 – 21. 8.*

2008. Zde je penále uvedeno na každé období (děleno podle let) zvlášť. Tyto údaje však musí být, byť v omezené míře, obsaženy v odůvodnění rozhodnutí. Jedná se přinejmenším o údaje o stavu účtu k počátku každého roku, počet dní v daném roce a výši penále vyměřené za tento rok v návaznosti na stanovenou sazbu penále. Být lze připustit, že žalobce mohl nahlédnout do správního spisu a výpočet penále si ověřit, nelze však tímto argumentem rezignovat na povinnost řádně odůvodnit výši uloženého penále v prvostupňovém, potažmo napadeném rozhodnutí.

18. Soud tak dospěl k závěru, že správní orgány v prvostupňovém, ani v napadeném rozhodnutí dostatečně nezřejmily, jak dospěly k výsledné částce penále, kterou je žalobce povinen zaplatit. Tato skutečnost, tedy že z rozhodnutí nelze ověřit, jak správní orgány dospěly k požadované částce, zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů odůvodnění.
19. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, a zároveň vyslovil, že se podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrací k dalšímu řízení žalovanému. Právním názorem Městského soudu v Praze jsou správní orgány v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
20. V rozsudku ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105 Nejvyšší správní soud uvádí: „*Pokud však soud k závěru o nepřezkoumatelnosti dospěl, nebylo již na místě přezkoumávat dílčí závěry, postup či důvody žalovaného, jak to učinil v daném případě, jestliže posuzoval například možnou podjatost pracovníka žalovaného či způsob vyvěšování rozhodnutí stavebního úřadu a posléze i žalovaného na úřední desce. Uvede pouze důvody, v nichž nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného spatřuje.*“ Městský soud v Praze se tak již nezabýval případnou existencí prekluze práva vymáhat pojistné, respektive penále za dané období podle § 16 odst. 2 zákona o pojistném.
21. V dalším řízení pak bude povinností správních orgánů, aby v odůvodnění svého rozhodnutí o vyměření penále uvedly, jak dospěly k celkové částce penále tak, aby bylo umožněno žalobci ověřit správnost výše penále. Jedním z možných způsobů je uvedení údajů o stavu účtu z počátku každého roku, počet dní v daném roce, sazbu penále za každý rok podle relevantní právní úpravy a výši penále vyměřené za daný rok.
22. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení, kterou představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady za zastoupení advokátem za 2 úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] po 3 100 Kč [§ 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastoupení se zvyšuje o 21 % z částky 6 800 Kč, tedy o 1 428 Kč. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 11 228 Kč (3 000 Kč + 8 228 Kč).

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. srpna 2018

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.